

32000R2494

15.11.2000

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

L 288/6

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 2494/2000

ze dne 7. listopadu 2000

o opatřeních na podporu zachování tropických a jiných lesů v rozvojových zemích a jejich trvale udržitelného obhospodařování

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na články 175 a 179 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise ⁽¹⁾,s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru ⁽²⁾,

po konzultaci s Výborem regionů,

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy ⁽³⁾ s ohledem na společný návrh schválený dohodovacím výborem dne 27. července 2000,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Lesy se svými nesčetnými funkcemi a hodnotami pro člověka mohou přispět k uskutečnění cílů Společenství v oblasti rozvoje a životního prostředí, jako je boj s chudobou, trvale udržitelný hospodářský a sociální rozvoj a ochrana životního prostředí.
- (2) Evropský parlament v mnohých usneseních vyjádřil své znepokojení nad ničením lesů a jeho důsledky pro obyvatelstvo závislé na lesích, zejména pro domorodé obyvatele.
- (3) Jako odpověď na žádost Evropského parlamentu vyjádřenou v usnesení o strategii Evropské unie v oblasti lesního hospodářství ⁽⁴⁾ přijala Komise sdělení nazvané „Lesy a rozvoj: přístup ES“, ve kterém definuje strategii činnosti Společenství zaměřené na podporu zachování lesů v rozvojových zemích a jejich trvale udržitelného obhospodařování.
- (4) V záměrech této strategie se musí pokračovat v rámci obecné politiky Společenství na podporu zachování a trvale udržitelného využívání lesů bez ohledu na zeměpisnou oblast nebo podnební pásmo, v nichž leží.

(5) Společenství a jeho členské státy podepsaly usnesení z Ria a akční program Agenda 21 a podpořily usnesení nazvané „Program dalšího provádění Agendy 21“, přijaté na mimořádném zasedání Valného shromáždění Spojených národů.

(6) Společenství a jeho členské státy jsou členy Světové obchodní organizace a stranami mnohostranných dohod o životním prostředí, zejména Úmluvy o biologické rozmanitosti, Rámcové úmluvy o změně klimatu a Úmluvy o boji proti desertifikaci. Také se zavázaly, že budou brát v úvahu společné, avšak diferencované odpovědnosti stran těchto úmluv, a to ať již jde o země rozvinuté nebo země rozvojové.

(7) Valné shromáždění Spojených národů na svém mimořádném zasedání v roce 1997 přijalo návrhy činnosti formulované v rámci Mezivládního panelu o lesích (IPF). Společenství a jeho členské státy se zavázaly uskutečňovat tyto návrhy.

(8) Nařízení Rady (ES) č. 3062/95 ze dne 20. prosince 1995 o činnostech na podporu tropických lesů ⁽⁵⁾ vymezuje rámec pro pomoc Společenství v této oblasti. Nařízení (ES) č. 3062/95 bylo použitelné do 31. prosince 1999. V tomto nařízení by měly být zohledněny zkušenosti získané při provádění uvedeného nařízení.

(9) Rada ve svém usnesení ze dne 30. listopadu 1998 uznala úlohu domorodého obyvatelstva pro životní prostředí, zejména pokud jde o zachování a trvale udržitelné využívání lesů v rozvojových zemích.

(10) Je nutné doplnit finanční nástroje, které má Společenství k dispozici na podporu zachování a trvale udržitelného rozvoje lesů.

(11) Je nutné přijmout ustanovení pro financování činností uvedených v tomto nařízení. Účinná ochrana tropických a jiných lesů v rozvojových zemích, zejména tam, kde odlesnění způsobilo, nebo hrozí, že způsobí, ekologické katastrofy, jako jsou povodně nebo znečištění ovzduší, vyžaduje značné finanční prostředky.

(12) Toto nařízení stanoví pro celou dobu trvání programu finanční rámec, který je pro rozpočtový orgán prvořadou směrnicí pro roční rozpočtový proces ve smyslu bodu 33 interinstitucionální dohody mezi Evropským parlamentem, Radou a Komisí ze dne 6. května 1999 o rozpočtové kázní a o zdokonalení rozpočtového procesu ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 87, 29.3.1999, s. 97 a Úř. věst. C 248 E, 29. 8. 2000, s. 97.

⁽²⁾ Úř. věst. C 258, 10.9.1999, s. 13.

⁽³⁾ Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 5. května 1999 (Úř. věst. C 279, 1.10.1999, s. 184), společný postoj Rady ze dne 16. prosince 1999 (Úř. věst. C 64, 6.3.2000, s. 55) a rozhodnutí Evropského parlamentu ze dne 14. března 2000 (doposud nezveřejněné v Úředním věstníku). Rozhodnutí Evropského parlamentu ze dne 20. září 2000 a rozhodnutí Rady ze dne 7. září 2000.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 55, 24.2.1997, s. 22.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 327, 30.12.1995, s. 9.

⁽⁶⁾ Úř. věst. C 172, 18.6.1999, s. 1.

(13) Je nutné stanovit prováděcí pravidla, zejména formu činnosti, partnery pro spolupráci a rozhodovací postupy.

(14) opatření nezbytná pro provádění tohoto nařízení by měla být přijata v souladu s rozhodnutím Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi⁽¹⁾,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Společenství poskytuje finanční pomoc a pravomoci potřebné pro podporu zachování tropických i jiných lesů v rozvojových zemích a jejich trvale udržitelného obhospodařování, aby tak bylo možno uspokojit hospodářské, sociální a environmentální požadavky, které jsou na lesy kladeny na místní, národní i celosvětové úrovni.

Pomoc a pravomoci vyplývající z tohoto nařízení doplňují a posilují pravomoci poskytnuté jako jiné nástroje spolupráce na rozvoji.

Článek 2

Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

1. „tropickými a jinými lesy“ (dále jen „lesy“): přirozené a polopřirozené, primární nebo sekundární, uzavřené či otevřené lesní ekosystémy, ležící v suchých, polosuchých nebo vlhkých oblastech;
2. „zachováním“: veškeré činnosti směřující k zachování nebo obnově lesů, a zejména ty, které jsou zaměřeny na ochranu nebo obnovení biologické rozmanitosti a ekologických funkcí lesního ekosystému a zachovávají přitom co možná nejvíce jeho současnou i budoucí hodnotu pro člověka, a zejména pro obyvatelstvo závislé na lesích;
3. „trvale udržitelným obhospodařováním lesů“: hospodaření a využívání lesů a zalesněných území takovým způsobem a v takovém rozsahu, aby byla zachována jejich biologická rozmanitost, produktivita, schopnost regenerace, vitalita a schopnost plnit v současnosti i budoucnosti důležité ekologické, hospodářské a sociální funkce na místní, národní i celosvětové úrovni, aniž by tím byly poškozeny jiné ekosystémy;
4. „trvale udržitelným rozvojem“: zlepšení životní úrovně a blahobytu dotyčných obyvatel v mezích možnosti ekosystému, a to ochranou přírodního bohatství a jeho biologické rozmanitosti v zájmu současných i budoucích generací;

5. „obyvateli závislími na lesích“: domorodé populace obývající lesy nebo považující les za své tradiční obydlí nebo jakákoliv populace žijící v lese nebo v jeho blízkosti, jejíž tradiční závislost na lese je přímá a významná.

Článek 3

Činnosti, které mají být prováděny na základě tohoto nařízení, směřují k tomu, aby:

- lesy získaly významnější místo ve vnitrostátní politice a aby se lesnická politika založená na trvale udržitelném obhospodařování lesů začlenila do plánování rozvoje,
- podpořily produkci a využití dřeva a jiných nedřevních produktů lesa ze zdrojů obhospodařovaných trvale udržitelným způsobem,
- přispěly ke správnému hodnocení lesních zdrojů a služeb, které tyto lesy mohou poskytnout,
- zajistily aktivní účast obyvatel závislých na lese a místních společenství na utváření vnitrostátní lesnické politiky a na plánování rozvoje,
- zkvalitnily koordinaci a informační toky mezi projekty Komise a členských států, a zajistily tak soudržnost činností v tomto prostoru.

Článek 4

1. Činnosti, které mají být prováděny na základě tohoto nařízení, se týkají zejména:

- a) vypracování vhodných vnitrostátních a mezinárodních rámců lesnické politiky, založených na realistickém hodnocení lesů, které budou obsahovat zejména takové složky, jako je plánování přidělování půdy, spravedlivý obchod s lesními produkty vyprodukovanými podle zásad trvale udržitelného hospodaření, právní a daňová opatření, posílení institucí, pomoc soukromému sektoru a snahám obyvatelstva závislého na lese o samostatný rozvoj, přičemž tyto snahy vedou k tomu, že si samo určí vlastní sociální, hospodářský a kulturní rozvoj. Tyto rámce činnosti přihlížejí i k jiným odvětvovým politikám, které mají dopad na lesy a na tradiční zájmy a práva obyvatel závislých na lese;
- b) zachování a obnovy lesů, které jsou považovány za významné z důvodu své velké ekologické hodnoty, zejména pokud jde o to, jak přispívají k zachování biodiverzity, nebo o úlohu, kterou hrají na místní i celosvětové úrovni, zejména při ochraně vodních zdrojů, prevenci eroze půd a změnách klimatu;
- c) trvale udržitelného obhospodařování a využití lesů pro ekonomické, sociální a environmentální účely, kromě jiného také prostřednictvím certifikace lesů (s ohledem na rozdílné podmínky hospodaření podle toho, zda se jedná o malé či velké lesnické zóny), a ekologické těžby dřeva a ostatních produktů lesa i přirozené nebo asistované obnovy lesů;

(1) Úř. věst. L 184, 17.7.1999, s. 23.

- d) ekonomické životaschopnosti trvale udržitelného obhospodařování lesů díky účinnějšímu využití lesních produktů a technickému zkvalitnění činností spojených s odvětvím lesního hospodářství, jako je zpracování a uvedení na trh dříví a jiných produktů lesa v malém a středním měřítku, trvale udržitelnému využití dřeva jako zdroje energie a podpoře nových zemědělských technologií, které mohou nahradit praxi založenou na kácení lesů;
- e) získávání a využívání vědomostí a informací o lesnických službách a produktech lesa, které poskytnou pevný vědecký základ pro činnosti uvedené pod písmeny a) až d).

2. Činnosti, na něž se může vztahovat finanční pomoc, zahrnují terénní pilotní projekty, novátorské programy a studie a výzkumy, jejichž výsledky, kromě zvláštních cílů, přispívají k rozvoji, přizpůsobení a lepšímu provádění lesnické politiky Společenství a jeho partnerů.

3. Mimořádná pozornost je věnována následujícím aspektům:

- podpoře environmentální a sociální odpovědnosti soukromých podnikatelů při zpracování a obchodování s lesními produkty, v rámci příslušných politik určených pro rozvoj soukromého sektoru, za současného dodržování stávajících sociálních systémů a hospodářských činností místních společenství,
- podpoře přímé účasti partnerů spolupráce v rozvojových zemích při současném zajištění adekvátního dopadu zásahů a přizpůsobení správních postupů místním schopnostem hospodaření,
- předběžnému poskytování informací a zajištění účasti obyvatelstva závislého na lese a místních společenství na činnostech prováděných podle tohoto nařízení, s ohledem na jejich priority v oblasti rozvoje a na jejich hospodářská, sociální a kulturní práva, kromě jiného posílením jejich způsobilosti tak, aby se zaručilo, že se budou plně podílet na všech rozhodovacích procesech,
- sociální, hospodářské a ekologické dlouhodobosti všech navrhovaných akcí,
- zavedení koordinace a vhodných informačních toků mezi Komisí a členskými státy, aby se zajistila soudržnost činností v dotyčných oblastech,
- uznání úlohy, znalostí, perspektiv a zvláštního přínosu žen/dívek a mužů/chlapců při obhospodařování a využití lesů.

4. Priority jsou stanoveny podle:

- potřeb každé země tak, jak jsou vymezeny v regionálních a vnitrostátních politikách rozvoje a životního prostředí vztahujících se k lesům, při zohlednění vnitrostátních lesních hospodářských plánů a místních potřeb a

- cílů spolupráce Společenství, jak je stanovila Komise ve strategických studiích pro jednotlivé země, vypracovaných na základě společné dohody.

5. Odhady dopadu plánovaných akcí na životní prostředí a dopadů společenských a kulturních, včetně jejich přiměřenosti vzhledem k prioritám rozvoje dotyčných obyvatel závislých na lese a místních společenství, i analýza finanční a hospodářské proveditelnosti se provádějí dříve, než se zahájí akce stanovené v tomto nařízení. Těmto akcím také předchází transparentní výměna informací s obyvatelstvem závislým na lese a s místními společenstvími, a jejich provádění je podmíněno podporou těchto obyvatel a společenství.

6. Činnosti prováděné na základě tohoto nařízení jsou koordinovány s národními a mezinárodními programy a činnostmi pro zachování a trvale udržitelné obhospodařování lesů, zejména s návrhy činností formulovanými Mezivládním panelem o lesích a Mezivládním fórem o lesích (IPF/IFF), a mohou tyto programy a činnosti podpořit.

7. V případě potřeby se činnosti provádějí v rámci regionálních organizací a programů mezinárodní spolupráce a přispívají k definování světové politiky zachování a trvale udržitelného obhospodařování lesů, do níž se může začlenit i politika Společenství.

Článek 5

K partnerům spolupráce, na které se může vztahovat pomoc podle tohoto nařízení, patří mezinárodní organizace, státy, regiony a regionální orgány, decentralizované útvary, veřejnoprávní subjekty, hospodářské subjekty a průmyslová odvětví soukromého sektoru, družstva, místní samospráva, nevládní organizace a sdružení zastupující místní obyvatelstvo, zejména to, které je závislé na lese.

Článek 6

1. Z pomoci Společenství lze financovat studie, technickou pomoc, vzdělávací, školicí i jiné služby, dodávky a práce, fondy omezené finanční podpory a mise zaměřené na posuzování, audit, hodnocení a dozor. V mezích každoročně stanovovaných rozpočtovým orgánem může toto financování pokrývat výdaje na technickou nebo správní pomoc Komisi a příjemcům finanční pomoci, které souvisejí s jinými úkoly než jsou úkoly trvale zajišťované veřejnou správou a které jsou spojeny s vymezením, přípravou, řízením, dozorem, auditem a kontrolou programů nebo projektů.

Společenství může financovat jak investice spojené se zvláštními akcemi, s výjimkou koupě nemovitostí, tak i běžné výdaje (včetně správních výdajů, výdajů za údržbu a provoz).

S výjimkou školicích, vzdělávacích a výzkumných programů mohou být obecně běžné výdaje kryty pouze v počáteční fázi a jejich financování má sestupnou tendenci.

2. O příspěvek od partnerů spolupráce uvedených v článku 5 se usiluje při každé akci. Požadovaný příspěvek závisí na možnostech partnerů a na povaze dané akce.

3. Je možné se ucházet o spolufinancování u jiných investorů, zejména u dotyčných členských států a mezinárodních organizací. Za tím účelem je vhodné dohlížet na koordinaci s opatřeními přijatými jinými investory.

4. Jsou přijata nezbytná opatření pro zdůraznění komunitární povahy pomoci poskytnuté na základě tohoto nařízení.

5. Za účelem dosažení cílů shody a komplementarity uvedených ve Smlouvě a s cílem zajistit optimální účinnost všech těchto akcí přijme Komise spolu s členskými státy veškerá nezbytná koordinací opatření; dohlédne zejména na:

- a) systematickou výměnu a analýzu informací o financovaných činnostech a o činnostech, jejichž financování Společenství a členské státy plánují;
- b) koordinaci činností přímo na místě prostřednictvím pravidelných jednání a výměny informací mezi zástupci Komise a členských států v zemi přijímající pomoc.

6. Ve spolupráci s členskými státy Komise vyvíjí veškerou iniciativu pro zajištění správné koordinace a úzké spolupráce, zejména při výměně informací, s partnery spolupráce, investory a jinými dotyčnými mezinárodními organizacemi, zejména s těmi, které tvoří součást systému OSN, aby dopad činností na světové, vnitrostátní i místní úrovni byl co největší.

Článek 7

Finanční podpora na základě tohoto nařízení se poskytuje formou grantů.

Článek 8

Finanční rámec pro provádění tohoto nařízení v letech 2000 až 2006 je stanoven na 249 milionů eur.

Roční prostředky schvaluje rozpočtový orgán v rámci finančního výhledu.

Článek 9

1. Komise je odpovědná za hodnocení akcí stanovených tímto nařízením, za přijatá rozhodnutí o jejich financování a za jejich řízení podle platných rozpočtových a jiných pravidel, a zejména těch, která jsou stanovena finančním nařízením použitelným pro souhrnný rozpočet Evropských společenství.

2. Každé dva roky Komise stanoví postupem podle čl. 10 odst. 2 strategické směry a priority pro provádění akcí v následujících letech. Informuje o nich Evropský parlament.

3. Pokud finanční pomoc dosahuje částky 3,5 milionu eur nebo vyšší, přijímá Komise rozhodnutí o financování takové akce podle tohoto nařízení v souladu s postupem stanoveným v čl. 10 odst. 2.

4. Komise stručně informuje výbor uvedený v čl. 10 odst. 2 o jakémkoliv rozhodnutí o financování, které zamýšlí přijmout ohledně akcí podle tohoto nařízení, u nichž výše předpokládané pomoci činí méně než 3,5 milionu EUR. Tuto informaci musí sdělit nejpozději týden před přijetím rozhodnutí.

5. Komise je oprávněna schvalovat dodatečné prostředky nezbytné k úhradě předpokládaných či skutečných překročených nákladů nebo dodatečných požadavků souvisejících s akcemi, pokud překročení nebo dodatečný požadavek činí nejvýše 20 % počátečního objemu prostředků stanoveného rozhodnutím o financování.

6. Všechny dohody nebo smlouvy o financování uzavřené podle tohoto nařízení stanoví, že Komise a Účetní dvůr provádějí kontroly na místě podle obvyklých postupů stanovených Komisí v rámci platných pravidel, zejména pravidel obsažených ve finančním nařízení použitelném pro souhrnný rozpočet Evropských společenství.

7. Pokud jsou tyto akce předmětem dohod o financování mezi Společenstvím a zemí přijímající pomoc, pak tyto dohody stanoví, že platby daní, cel a jiných poplatků nejsou hrazeny Společenstvím.

8. Nabídkových řízení a zadávání veřejných zakázek se mohou za rovných podmínek účastnit všechny fyzické a právnické osoby členských států a země přijímající pomoc. Tato možnost může být rozšířena i na další rozvojové země, a ve výjimečných, řádně odůvodněných případech, i na jiné třetí země.

9. Dodávky pocházejí z členských států, ze země přijímající pomoc nebo z jiných rozvojových zemí. Ve výjimečných případech, pokud to okolnosti odůvodňují, mohou dodávky pocházet i z jiných zemí.

10. Zvláštní pozornost je věnována:

- úsilí o dosažení efektivnosti nákladů a trvalých účinků akcí,
- jasné definice a kontrole cílů a ukazatelů splnění těchto cílů u všech akcí.

Článek 10

1. Komisi je nápomocen výbor odpovědný za rozvoj a určení podle zeměpisného hlediska (dále jen „výbor“).

2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použijí se články 4 a 7 rozhodnutí 1999/468/EHS s ohledem na článek 8 zmíněného rozhodnutí.

3. V ýbor přijme svůj jednací řád.

Článek 11

1. Po skončení každého rozpočtového roku předloží Komise do 1. září Evropskému parlamentu a Radě výroční zprávu, která obsahuje souhrn akcí financovaných v průběhu tohoto období a hodnocení provádění tohoto nařízení v průběhu uvedeného období.

V souhrnu jsou uvedeny zejména informace o počtu a povaze financovaných akcí, partnerech spolupráce a dotyčných zemích. Zpráva rovněž uvádí počet externích hodnocení uskutečněných pro zvláštní akce.

2. Komise pravidelně hodnotí akce financované Společenstvím, aby zjistila, zda bylo dosaženo cílů zamýšlených těmito akcemi, a aby stanovila obecné zásady pro zlepšení účinnosti budoucích akcí. Při hodnocení se bere v úvahu stanovisko příjemců pomoci, včetně obyvatelstva závislého na les a místních společenství. Komise předloží výboru uvedenému v čl. 10 odst. 1 souhrn provedených hodnocení. Hodnotící zprávy jsou k dispozici členským státům, Evropskému parlamentu a ostatním zúčastněným stranám.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 7. listopadu 2000.

Za Evropský parlament

předsedkyně

N. FONTAINE

Za Radu

Předseda

L. FABIOUS

3. Komise informuje členské státy nejpozději měsíc po přijetí rozhodnutí o schválených akcích a uvede jejich náklady, povahu, dotyčnou zemi a partnery spolupráce.

4. Zveřejní se finanční průvodce uvádějící hlavní směry a kritéria pro výběr akcí a tento průvodce je rozšiřován mezi zúčastněné strany prostřednictvím útvarů Komise, včetně jejich delegací v dotyčných zemích.

Článek 12

1. Toto nařízení vstupuje v platnost třetím dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropských společenství*.

Jeho použitelnost končí dnem 31. prosince 2006.

2. Po čtyřech letech od vstupu tohoto nařízení v platnost předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě celkové hodnocení akcí financovaných Společenstvím na základě tohoto nařízení v rámci obecné spolupráce Společenství na rozvoji a návrhy týkající se budoucnosti tohoto nařízení včetně jeho případných změn nebo zrušení.